

TORONTAI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Oblityeva (Zápalya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 201 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontai, Veliki Becskerek		Feladó szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	

LÉGUJABB

— Déli telefonjelentéseink. —

A királyi pár Szplítben.

Sibenikből visszatér Beográdba.

Beograd, szept. 30.

A királyi pár tegnap a dalmáciai Szplitet látogatta meg. Az esős időjárás dacára ezrekre rugó néptömeg hullámozott az utcákon és várta a felséges vendégek megérkezését. A „Karagyorgye” befutását megelőzően kordont vont a katonaság, hogy helyet engedjen az udvari diszhintónak. Tartalja polgármester köszöntötte a város lakossága nevében a királyi párt és kifejtette, hogy Szplít még a rabság idején köszöntötte Szerbia akkori trónörökösét, akiben most az egyesült

nagy állam királyát üdvözölheti. A város — mondotta — nagy megtiszteltetésnek veszi a látogatást, melynek emléke minden polgára részére felejthetetlen lesz.

A király a királyné és a maga nevében megköszönte az üdvözlést és a szép fogadtatást és kérte, hogy legyenek hű őrzői az SHS tengerpartnak.

A királyi pár Szplítből Sibeni felé utazott, ahonnan Zágreben át visszatér október másodikára Beográdba.

Október közepére hívják össze a nemzetgyűlést.

Beograd, szept. 30.

Kormánykörökből eredő értesülések szerint a nemzetgyűlést október 15-ikén nyitják meg. A különféle kérelmeket és panaszokat kiadják a bizottságnak, amelynek munkássága

alatt szünetelni fog a szkupstina. Bezárása után két-három nappal, legkésőbb huszadikán újlag összeül és nagyobb megszakitások nélkül folytatja munkásságát.

Megcáfolják a belpolitikai válsághireket.

Beograd, szept. 30.

Mindamellett, hogy seregestől térnek vissza a fővárosba az országgyűlési képviselők és a miniszterek egy része is már elfoglalta hivatalát, a kormány még mindig halogatja a fontosabb ügyekben a döntést és a belpolitikai élet néhány jelentősebb kérdésének, valamint a nagyobb reszortügyeknek elintézését a minisztereknek és a király visszaérkezésének idejére hagyja. A szkupstina összehívásának közeledtével Sztojadinovit Milán pénzügyminiszter is visszatért Beográdba, hogy a költ-

ségtvetési törvényjavaslat munkálatait befejeztesse és erre a szükséges utmutatásokat megadja.

A király kíséretében lévő miniszterek a különféle belpolitikai válságról szóló hírek megcáfolására Szplítből kommunikét adtak ki, amelyben a tivati miniszteri értekezlet határozatával magyarázzák a dalmáciai ut megrövidítését. A döntés szerint — mondja a nyilatkozat — halaszthatatlan ügyek, főleg reszortkérdések tették szükségessé a kormány tagjainak mielőbbi visszatérését Beográdba.

Pribicsevity belép a kormányba?

Zagreb, szept. 30.

Politikai körökben sok szó esik róla, hogy a Pribicsevity-párt a közeljövőben bekapcsolódik a kormányba.

Pribicsevity állítólag pártkonferenciáin oly kellemetlen helyzetbe hozta a kormányt, hogy annak nem marad hátra más megoldása, minthogy a független demokrata-pártnak átenged egy miniszteri tárcát. Ha ez ugyanis nem történne meg, úgy Pribicsevity a baloldalon igen jelentékenyen csorbíthatná a radikálisok

presztizsét. Ezeket a híreket különösen a független demokraták lancirozzák.

Ugyancsak az ő forrásukból ered az a hír, hogy Radics Szeptánnak rövidesen Zágrebba való visszatérése a független „demokratáknak a kormányba való belépésével van összefüggésben. Pribicsevity pártján azt remélik, hogy a horvátok bele fognak egyezni ebbe a megoldásba a radikálisok nyomása alatt.

Németország résztvesz a Lausanneban tartandó konferencián.

Berlin, szept. 30.

Ma közzétették a német választjegyzéket, amely a miniszteri konferenciára való meghívással foglalkozik.

A választjegyzék hozzájárul a konferencia tervéhez és azt javasolja, hogy Svájcban október 5-ikén tartásuk meg A konferencia tervével kapcsolatban Németország kijelentette, hogy a népszövetségbe való belépése nem jelenti elismerését a Németországot morális szempontból terhelő megállapításoknak. Minden

ilyesféle feltétel csak hátráltatná a kiengesztelődés munkáját.

A francia jegyzék tudomásul veszi Németországnak fenntartás nélküli hozzájárulását a biztonsági konferenciához.

Páris, szept. 30.

Hivatalos jelentés közli, hogy véglegesen megállapították a biztonsági konferencia időpontját és székhelyét. A megállapodás szerint a konferencia nem Lausanneban, hanem Locarno-ban lesz október ötödikén.

Radics Szeptán visszatér Zágrebba.

Beograd, szept. 30.

Zágrebi jelentés szerint Radics Szeptán, a horvát parasztpárt vezetője megváltoztatta utja programját és nem utazik Párisba, mint eredetileg tervezte, hanem visszatér Zágrebba. Radics ugyanis megtudta, hogy dr. Kezman volt parasztpárti képviselő, aki három évvel ezelőtt kiköltözött Amerikába, Zágreb-ban tartózkodik. Meglátogatása vegett szakította meg külföldi tartózkodását és vette újat egyenesen Zágreb felé, ahová a holnapi nap folyamán érkezik meg.

Megerkezése esetén még holnap pártértekezletet tartanak, amelyen sürgős pártügyekben határoznak.

A Radics disszidensek belépnek a föderalisták közé.

Zagreb, szept. 30.

Dr. Buc parasztpárti disszidens képviselő tegnap kijelentette hírlapírók előtt, hogy az összes disszidens Radics-párti képviselők belépnek a horvát föderalista klubba.

Megkerült Harnos Alfréd az állítólagos orosz tusz.

Budapest, szept. 30.

Budapesti jelentés alapján, a kommunista letartóztatásokkal kapcsolatosan megirtuk, hogy a Rákosi-ügynek bonyodalmai vannak már külföldön, amennyiben az Oroszországban utazó Harnos Alfréd budapesti bankigazgatót és Molnár Viktort, a zempléni főispán fiát, a moszkvai Cseka elfogatta és börtönbe vetette. A jelentés szerint a két magyar állampolgárt tuszul tartják Rákosiék sorsának előlitéig.

Ma fordulat állott be ebben az ügyben, amennyiben Harnos Alfréd ügyvéd Sopotról jelentkezett, hogy hosszabb ideje már ott tartózkodik és így a letartóztatásáról szóló hírek valótlanak.

Molnár Viktorról egyelőre nincs hír. Valószínűnek tartják, hogy őt tényleg elfogták.

Briand helyteleníti a háborus felelősség felvetését

Páris, szept. 30.

Briand újságírók előtt nyilatkozott a washingtoni interparlamentáris konferenciával kapcsolatban.

Érdekes nyilatkozatában kijelentette többek között, hogy Németország helytelenül cselekedett, amikor most a biztonsági egyezmény megkötése küszöbén felvetette a kölni zóna és a háborus felelősség kérdését. Véleménye szerint a két kérdés, különösen az utóbbi, kedvezőtlen befolyással lehet a biztonsági szerződés megkötésére meginduló tárgyalásokra.

Megkezdődött Bécsben a Panicza elleni merénylet főtárgyalása.

Bécs, szept. 30.

Ma kezdi meg a büntetőtörvény-szék óriási érdeklődés mellett Korniceff Mencsi bolgár leány kőnyűgének tárgyalását, aki néhány hónappal ezelőt a bécsi Volksoperben, a Peer Gynt előadása közben, lelötte Panicza bolgár vojvodát.

A nagybeteg Korniceffet hordágyon hozzák a bíróság elé, amely számítva arra, hogy merényletet követhetnek el a vádlott ellen, elrendelte, hogy a főtárgyalás közönséget, kivétel nélkül, a terembe lépéskor meg kell motozni.

TŐZSDE

Szeptember 28.

Beograd. Amsterdam 2640, Berlin 1344, Bécs 759, Budapest 792, Bukarest 27, Genf 1088.5, London 273.20, Milánó 230, Newyork 56325, Páris 261.25, Prága 16730. Zürich. Berlin 123.35, Budapest 7275, Newyork 518.1/4, Milánó 2108, Prága 1535, Wien 7315, Varsó 83.1/2, Szófia 378.3/4, Bukarest 244, Beograd 920, London 2517, Paris 2452.1/2

Budapest. Buza 367.5, rozs 255, takarmányárpa 280, sóárpa 360, zab 260, tengeri 290, korpa 145.

Ma nyílt meg az új becskerek—noviszádi telefonvonal.

— A „Torontál” tudósítójától. —
Becskekerek, szept. 30.

Megbízható forrásból eredő értesülésünk szerint a posta- és távírdügyi minisztérium által elrendelt új noviszád—becskereki telefonvonal teljesen elkészült. A kedvezőtlen időjárás a munkálatok gyors befejezését késleltette, főleg a Tiszapartján felállított oszlopok közötti részen akadályozta a telefondrót átfeszítését, a tartós eső dacára azonban mára mégis sikerült azt elvégezni. Szombaton állították fel az oszlopokat és tegnap megtörtént a telefonvonal átfeszítése, úgy hogy a mai nap folyamán átadhatták az új vonalat rendeltetésének.

A Zsabaljon keresztülhaladó közvetlen vonalat központi munkára kapcsolják be. Eddig is volt közvetlen vonal Becskerek és Noviszád között, amely Titelen át vezetett, ebbe azonban egész Felső- és Alsó-baság bekapcsolódott és így képtelen volt a nagy forgalomnak megfelelni. Ez a körülmény sürgette egy második vonal sürgős felépítését, amit a postaügyi minisztérium el is rendelt.

Az új vonal megnyitásával a becskerek—noviszádi telefonbeszélgetések lényegesen gyorsabban és akadálytalanul bonyolíthatók le. A becskerek-i telefonközpontnak módjában lesz az egyik noviszádi vonalat átengedni a transitforgalomnak, míg a másikat csupán a Becskerek—Noviszád közötti beszélgetések részére tarthatja fenn. A kereskedővilág most sokszor órákig is kénytelen várni az összeköttetésre, míg a jövőben az előjegyzés sorrendjében, rövid idő alatt megkaphatja a két kapcsolást. Az új telefonvonal megnyitásának ilyenformán messzeelő jelentősége van a két város közötti élénk kereskedelmi összeköttetésben.

Riport a régi Becskerekről.

1905 szept. 30.

A Messinger-intézetben megalakult az „Erzsébet” ifjúsági önképzőkör, amelynek alelnöke Polgár Rózsi, főjegyzője Gerber Margit, főpénztárosa Kertész Irén lett.

Az asszonysors Crnagorában.

— Kiküldött munkatársunktól. —

Cetinje, szept. 30.

Cetinje a szép öreg asszonyok városa. Bármennyire furcsán hangzik is, de Cetinjében alig van szép fiatal lány vagy asszony. A nők amig fiatalok ugyszólván rabszolgák. Ők dolgoznak, végzik a nehéz testi munkát, a férfi pedig parádézik, ahogy — ez már keleten lenni szokott, ahol az asszony a legolcsóbb háziállatnak számít. Amikor az asszony idősebb lesz: menyekérrül, nagylánya, az ő élete is enyhébb lesz, de addig elrepültek

Intervju a becskerek-i Petár király szobor megalkotójával.

Tavasszal kezdik meg az alapépitmény munkálatait.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskekerek, szept. 30.

Tegnap Becskerekre érkezett Valdec Rudolf zágreni szobrászművész, a becskerek-i Petár király szobor megalkotója. Becskerekre a szobor helyének végleges kijelölésére és az előmunkálatok megkezdésére jött és küldetésének eleget téve, még az éjjel visszautazik Zágrebba.

Ma délelőtt fogadta a „Torontál” munkatársát, akinek a szoborról és a szobor felállításának előkészületeiről a következőket mondotta:

— A szobor helyének kijelölése a Kralja Petra (Fő) téren ma délután fog megtörténni. Az alapmunkálatokat eredetileg most öszre terveztém, hogy az építmény tavaszig leülepedjen. A szobor-bizottság másképp vélekedett és azt indítványozta, hogy az alapépitményt csak tavasszal építsék fel, mert a most beállott kedvezőtlen időjárás nem alkalmas a munkálatok elvégzésére. A szobor felállításának munkájával június közepéig el kell készülnöm, hogy a leleplezés Vidnapján vagyis június 28-ikán megtörténhessék.

Hogy segítenek Magyarországon a lakásinszen.

Budapest, szept. 30.

Egy újságíró nemrégiben meginterjuvotta Petrichewich Horváth Emil bárót, mint a magyar népjóléti miniszter államtitkárát és kérdést intézett hozzá arra vonatkozólag, hogy miként tudja azt a sok százezer menekült magyart elhelyezni?

Az államtitkár tömör rövidséggel felelt e kérdésre:

— 1920-ban — mondotta Horváth Emil báró — Bethlen István gróffal megszerveztük a menekültek segélyezését, amelynek vezetője voltam 1921-ig, népjóléti minisztériumi államtitkári kinevezésemig és azóta is ebben a minőségben szolgálok, dolgozom 1924 óta miniszteri ranggal. 1923. május 1-étől vezettem a lakás építést és ez alatt az idő alatt 2500 új lakást építettünk, 2 új városrészt: a Juránics és Pongrácz-uti telepekkel (ezekben jórészt menekültek laknak) A Menekültügyi Hi-

vatal utján előzetesen 360 ezer menekültet helyeztünk el és telepítettünk le s ebből az óriás számból 80.000 Budapestre, a többi pedig vidékre jutott. Jelenleg is nagy erővel folyik az építkezés, Budapest belterületein csak most készültünk el a Márvány-utcai 40 lakásos, Attila körüti Bethlen-udvar 90 lakásos, Munkácsi-utcai 44 lakásos, Hunyadi-utcai 20 lakásos állami bérházainkkal, nemsokára át tudjuk adni a Ráday-utcai 40 lakásos bérpalotát is és most fogunk hozzá a Lipót-városban 6 bérház építéséhez, melyek körülből 200—220 lakást fognak magukba foglalni.

A szobor maga négy méter és husz centiméter, az alapzattal együtt közel nyolc és fél méter lesz. Nagyságra nézve hozzá hasonló csak a zágreni Jelascity szobor.

1904-ben Petár király modellt ült kéresemre és ez alkalommal sikerült portrét alkotnom róla, amely most a nagy mű elkészítésénél nagy mértékben a segítségemre volt.

Az alapzat vöröses svéd amarant gránitból készül. Három lépcső vezet az alapzathoz, amelyen két domborművet helyeztem el. Az egyik a virágvasárnapot szimbolizálja, vagyis a nagy királyt, dicsősége magaslátán, megkoronáztatásakor, a második a nagypénteket, uralkodásának szomorú fájdalmas korszakát, az albániai visszavonuláskor, maga a szobor pedig a lóháton ülő királyt ábrázolja, a szerbek, horvátok és szlovének egyesítésekor. A szobor vezér gondolatai: „Befejeztém, felszabadítottam népemet, hüvelyébe teszem kardomat.”

A modell teljesen elkészült és most történik majd a bronzba öntése

— A mai Magyarország legnehezebb problémája a menekültek és a lakástalanok ügye és a magyar kormány minden erejét e két kérdés megoldására koncentrálna. Ha figyelembe vesszük, hogy a mai Magyarország lakosai száma 8 millió és ebből 400 ezer menekült, akik amugy is túlszűfolt városokba igyekeztek, megérthetjük, hogy e hatalmas, jórészt intelligens tömeg letelepítése nem volt könnyű feladat.

A másik helyiség konyha és lakószoba a harmadikban a háziállatok vannak. Ahogy a szagról azonnal megítélhettem, kecské.

A házban — ahogy a magyar paraszt hívja a lakószobát egy a menyezetről lefüggő lánccal lóg a földön gyújtott tűzrakás fölött és erre akasztják a bográcsszerű edényeket, amelyben a kávé, tej, étel fő. A menyezetről lógott le egy kerek sajtyszerű valami madzagon, amelyről a végén kisült, hogy marhafaggyu, amelyet zsír helyett használnak az ételben. Amikor szükség van rá, mindig letörnek belőle egy darabot, addig pedig szépen belepi a por, piszok meg a füst.

HIREK

— szept. 30.

Az új rendőrfőkapitány átvette hivatalát. Stefanovity Milos városi tanácsos, akit a rendőrfőkapitányi teendők ellátásával megbíztak, ma délelőtt átvette hivatalát.

Előléptetés. Katusity M. Vladimir nyugalm. és tart. őrnagyot, a folyó hó 19-én kelt katonai közlöny szerint, királyi dekrétummal tartalékos alezredessé léptették elő.

Változás a rendőrségi bünyügyi osztályon. A városi rendőrség bünyügyi osztályának vezetését újra Dimitrijevit Neven alkaptány vette át a felmentett Jojity fogalmazótól.

Beültetik a házalást a gyári iparcikkkel. Sztanojlovity Sándor, a becskerek-i kereskedelmi és iparkamara titkára tegnap Beogradban járt és átadta kereskedelemügyi minisztériumban a kamara terjedelmes beadványát, amelyben a gyári iparcikkkel való házalás megszüntetését kéri. A kereskedelemügyi minisztérium illetékes referense belátta a helyzet tarthatatlanságát és megígérte, hogy még a mai nap folyamán rendeletet küld az iparhatóságoknak, hivatkozással a 16-án kelt 3965—III számú rendeletére, hogy azonnal tiltsák be a tótoknak a házalást. Kérvényezésük esetén azonban engedélyezni kell, hogy nyílt üzletben árulhassák árucikkeiket.

* „1492-es kalauz” Johnny Hines Amerika legújabb filmkedvence!

Az interparlamentaris unió kongresszusa. Newyorkból jelentik, hogy az interparlamentaris kongresszus elnökevé Mac Kinley Illinois állam-beli delegátust választották meg.

A kikinda—szegedi vasutvonal. Az SHS—magyar bizottság, amely Szuboticán, majd Szegeden tárgyalásokat folytatott a kikinda—szegedi vonal megnyitásáról, véglegesen megegyezett abban, hogy a közlekedést mindkét részről, úgy a személymint teherforgalmat illetőleg október 15-ikén kezdik meg.

Változások a jegyzői karban. A belügyminisztérium Ilijevity Milos volt szrpskaneuzinai jegyzőt Mihajlovóra, Popovity Bozsidar volt szeleusi helyettes jegyzőt szrpskaneuzinára helyezte át. Josity Sztéván rendelkezési állományban lévő vasuti komeszárt Szeleusara nevezte ki községi jegyzőnek Para Vasza szeleusi jegyzőt nyugdíjazta.

Az asszony reggel kimegy valahová a hegyek közé fáért. Ha háziállata van (őszvér, ló vagy szamár) azt is viszi és megrakja. Azonkívül ő maga is alaposan megrakodik. Lépten nyomon találkozik az ember Crnagora utjain ezekkel a szegény teherhordó asszonyokkal. Rosszul táplált alakjuk, vékony csipejük, kiálló arcsontjaik és mindig egykedvű arcuk valahogy élő szemrehányásként hat az emberre.

A gyerekek éppen olyan jövedvűek mikor picik, mint nálunk. Maszatosak, hangosak, jövedvűek és csak később fogy le arcukról lassan a mosoly, amikor a fekete hegyek nyomasztó szegénysége lelopja arcukról a rózsákat. J.

A „Torontál” minden éves előfizetőjét 50.000 dinarra biztosítja tüzkar ellen a Kontinentál biztosítótársaságnál.

A becskeréki gőzkazánfelügyelőség új főnöke. A szociálpolitikai miniszter Ingrijin Zsiva mérnököt, a becskeréki gőzkazánfelügyelőség főnökét Oszijekre helyezte át. Helyébe Engel Gábor okl. gépészmérnököt nevezte ki.

Nyugdíjazás. A városi vezetőségben beállott változásokról írott hírnök kiegészítéseként közöljük, hogy Giffinger Zsigmond városi tanácsnokot saját kérelmére nyugdíjazták.

Konfirmáció. Fischer Miklós és neje Eisner Mici ezuton hívják meg a jóismerősöket és érdeklődőket Laci fiuk konfirmálásához, mely a vasárnap délelőtti istentisztelet keretében fog lefolyni.

* „1492-es kalauz” ma megy utoljára az Orient-moziban!

Elemi sorscsapásoktól senki sincs mentesítve. Fizessen elő egy évre a „Torontál”-ra és ezzel ingyen biztosította lakásberendezését, ruháját, fehérműjét ötvenezer dinárra.

Szerencsétlenség a Száván. Beogradból jelentik, hogy tegnap a Szremszkimitrovica melletti pontonhidon könnyen katasztrófálissá válható szerencsétlenség történt. Harminc hadianyaggal megrakott katonai teherautó igyekezett keresztül a hidon, amikor az első autó alatt a hid egy része leszakadt és az autót elnyelte a Száva. A többi autó szerencsére lefekezett, úgy hogy a további baj elmaradt. A vizsgálat megindult, hogy kit terhel a felelősség a hid rozoga volta miatt.

Ipar- és mezőgazdasági kiállítás Oszijeken. Oszijeken október 10-én nyílik meg az ipari- és mezőgazdasági kiállítás, amely nyolc napon át, vagyis 18 ig marad nyitva. A vásár ingyenes látogatására és mérsékelt vasuti jegy vásárlásra feljogosító igazolványok husz dináros árban a becskeréki kereskedelmi és iparkamaránál kaphatók.

* „1492-es kalauz” jobb mint Zoro és Huru!

A „Torontál” minden éves előfizetőjét ötvenezer dinárra biztosítja tüzkár ellen.

Tűz egy bányai templomban. Sztarcsevón a napokban ünnepelték az oszani római katolikus templom üdészentjének napját. Az ünnepséget követő éjszaka tizenegy óra tájban tűzi járma verte fel a lakosságot. A templom ég — hangzott a riasztó hív. Csashamar megállapították, hogy az első hírek tulzottak, mert csak az oltár gyuladt ki és égett porrá. A tűz keletkezési módja még egyelőre ismeretlen, valószínűnek tartják azonban, hogy vigyázatlanságból érve hagytak az egyik gergyát.

Moravcsik Ernőné öngyilkos kísérlete. Budapestről jelentik: Moravcsik Ernő orvosnár özvegye Rákóczy utcai lakásán öngyilkossági szándékából veronált ivott. Moravcsikné szenvedélyes rulett játékos volt, amelyen elvesztette egész vagyonát. Két évvel ezelőtt leleplezték hazárdbarlangját, a detektívek tüzlőtöltérek segítségével hatoltak be a balkonon keresztül késő éjjel a lakásba, ahol a bankot lefoglalták. Két éves szünet állott be ezután a játékban, nemrégiben azonban a régi társaság újra összeverődött és napokon át folyt a játék Moravcsikné Rákóczy utcai lakásán. Az este helyezte el utolsó tétjeit vagyonának romjait és ezt is elvesztette. Reményvesztetten az éjjel a mérgepoárhöz nyúlt. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Halálos autószerencsétlenség Szrpszkielemir határában.

Felborult és maga alá temette utasait egy autó. — A felrobbant motor szétvetette a gépkocsit.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskerék, szept. 30.

Halálos kimeneteli autószerencsétlenség történt az este Szrpszkielemir és Kumán község között vezető országúton. Körülbelül öt kilométerre Szrpszkielemir községtől az autó hirtelen felborult és maga alá temette utasait. A felfordult gépkocsi motorja felrobbant és teljesen összeboroncolta az autót. Amint a sértetlenül maradt utasok magukhoz tértek, az arra menő földmivesek segítségével kiszabadították az autó alá szorult utastársakat. De már későn, az egyik utast holtan húzták ki a romok alól, míg a soffört súlyos sebesülten mentették ki súlyos helyzetéből.

A megrendítő szerencsétlenségről a következő részleteket tudtuk meg:

Rákity Milán novibecseji pincér, Boberity Jován földbirtokossal és egy novibecseji kereskedővel takszit bérelt Novibecsejen, hogy Kumánra, onnan pedig Elemirre utazzanak ott lakó barátaik meglátogatására. Bitó István sofför vezette a bérkocsit, aki a vállalkozásnak különben részese is volt és minden baj nélkül megérkezett Kumánra, ahonnan rövid ott tartózkodás után folytatták utjukat Elemir felé. Szrpszkielemiről az esti órákban indultak vissza Novibecsejre és öt kilométerre le-

hettek a községtől, amikor megtörtént a szerencsétlenség.

Bitó István sofför az életben maradt utasok vallomása szerint ittas volt és *szédületes sebességgel haladt a rossz országúton. Egy felfordulónál a kormánykereket a kelle-ténél tovább forgatta, mire az ut-mélyedésbe került autó, iszonyu zök-kenővel felborult.* Abban a pillanatban robbanás reszkedette meg a környéket. A motor felrobbant és szétboroncolta az autót.

A súlyos kocsit alá került utasok közül Boberity földbirtokos és a kereskedő sértetlen maradt. Rákity Milánt holtan, Bitó István soffört pedig sebesülten húzták elő a romok alól.

A halottat és a sebesülteket Novibecsejre szállították. A tragikus végű kirándulás részleteinek megállapítására megindították a nyomozást.

Az áldozat hetven éves özvegy édesanyja az izgalomtól megbetegedett. A huszonhat éves, szomorú sorsu fiatalemberben Rákity Iván, a becskeréki „Korona”-kávéház bér-lője az öccsét gyászolja. A Rákity-csalásban a sors rengeteg tragédiát hordott össze rövid idő alatt. A tizenegy fivér közül már csak ketten vannak életben, hárman, Zsiva, Vlada és most Milán rövid tizennégy hónap leforgása alatt haltak meg.

Eltűnt vasárnap éjjel a szuboticeai pályaudvaron egy zöld bőrtáska. Tartalma: 3 váltó a dinár 100.000, 1 váltó 38 000, aláírva: Kardos Andor és Kardos Hermina által. Leteti jegyek 2 1/2 %-os hadipapirokról 1.000.000 dinár, 95 000 és 20 000 dinár összegekben, Kardos Andor névre. Ezenkívül 50 osztrák shilling és 120 dinár, végül több igazoló papír. *A váltókat nem akceptálom, tehát más kezében értéktelenek.* A nyomravezetőt megjutalmazom. Velikibecserek, 1925 szept. 28. Kardos Andor.

* **Aki nevetni akar** — az okvetlen megnézi az „1492-es kalauz” című Johny Hines filmet az Orientben. Előadások 5, 7 és 9 órakor.

Páratlan kedvezményt kap ötvenezer dináros tüzbiztosítás formájában, ha egy évre előfizet a „Torontál”-ra.

Munkabeszüntetés egy osztrák fegyvergyárban. Bécsből jelentik: A Siemens Halske cég tulajdonát képező steiri fegyvergyárban a munkások néhány nappal ezelőtt sztrájkba léptek. Mivel az egyezkedési tárgyalások nem vezettek sikerre, a munkásokat kizárták.

Az öngyilkosságok napja. Budapestről jelentik: Tegnap nem kevesebb mint tizennégy öngyilkoskísérlet történt Budapesten. Az életuntak közül kettő meghalt, a többiek pedig súlyosan sebesültek. A két halott: Osváth Albert lakásbíró és Hunyadi Ferenc nyug. végrehajtó. Mindketten gyógyíthatatlan betegségük miatt váltak meg az élettől.

* **Alkalmi vétel.** Raktáram redukálása folytán mélyen leszállított áron bocsájtok eladásra: vadászfegyvereket és sportcikkeket, mezőgazdasági eszközöket, trieuróket, uszályokat stb. Szander M. József, Velikibecserek.

* **Uj könyv az adókról.** A napokban hagyta el a sajtót dr. Vlakovity Mian beogradí közigazgatási bíró által kiadott új könyv az adókról és pedig: „Utastás a jövedelem és vagyonadó előírására”, mint az adótörvények gyűjteményének II ik része. Hogy mennyire fontos a jogkereső közönség szempontjából egy ily mű, az bővebb magyarázatot nem igényel, miután ezen éven újólag vettetik ki a jövedelem és vagyonadó. Ebben a könyvben minden adófizető polgár bő felvilágosítást fog találni az amag is nehéz régi adótörvények enyhítésére. A könyv ára 60 dinár, postaköltség 4 dinár. Kapható a szerzőnél és az összes könyvkereskedésekben.

Háromszáz dinárért egy évig kapja a „Torontál”-t és ezzel ötvenezer dinárra biztosította lakásberendezését, ruháját, fehérműjét.

* **A t. közönség figyelmébe!** Tisztelettel értesítjük a t. közönséget, hogy modern cipőjavító- és talpalóműhelyünkben bárminemű javítások 24 óra alatt eszközöltetnek és az alant bemutatott olcsó arakat léptettük eltebe:

Gyermekcipőtalpalás 29 dinár
Nőcipőtalpalás . . . 39 „
Férficzipőtalpalás . . . 49 „

Főtörekvésünk a nagyközönséget jó és olcsó munkával kiszolgálni

„Hata”

Ingyen kap ötvenezer dinár biztosítást, ha egy évre a rendes kiadói hivatali áron előfizet a „Torontál”-ra.

A kiadóhivatali telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

Bezárult a földmives szövetkezetek kongresszusa.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Vrsac, szept. 30.

Ma folytatták a földmives szövetkezetek országos kongresszusát, melyet tegnap délelőtt nyitottak meg nagy ünnepélyességgel Vrsacon. A mai nap programján állatdíjazás szerepelt. A vrsaci szerdai hetipiacra ezuttal a szokottnál nagyobb számban hajtottak fel állatokat, közöttük pompás nemes példányokat, hogy a bíráló-bizottságnak ugyancsak nehéz dolga akadt a jutalomra érdemesek kiválasztásával.

Az állatdíjazással egyidejűleg nyitott meg a szerb iskola helyiségeiben a mezőgazdasági és szőlészeti kiállítás, amely a várakozásoknak megfelelően jól sikerült. Az intézet tornatermében a szőlőgazdaság és borpincészet termékeit állították ki. A földszinti helyiségekben mezőgazdasági terményeket helyeztek el. Az emeleten házi iparcikkek gyönyörködtették a látogatókat. A legegyszerűbbtől a legművészebb kivitelei tárgyig minden cikk képviselt volt.

A kiállítással a két napos kongresszus bezárult és a kiküldöttek elhagyták Vrsacot.

Sport

A párisi atlétikai versenyre, ahol a világ legjobb magasugrói fognak résztvenni, mint Lewen francia és Osborne angol ugró, táviratilag hívták meg Gáspár Jenő magyar magasugrót, akinek legjobb ugrása 193 centiméter.

A Szállodások, Kávésok és Vendéglősök Egyesülete Vel. Beccerek.

Meghívó.

A t. tagok ezennel meghivatnak az e hó 28 an n. e. 8 órakor a Klubkávéházban tartandó

Endes évi közgyűlésre

Napirend:

1. 3 tag választása a jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Pénztári jelentés.
3. Elnök, alelnök, titkár, pénztárnok, választmány és felügyelő bizottság választása.
4. Esetleges indítványok.

Vel. Beccerek, 1925 szept. 28.

Cvejanov Dusán.
elnök.

Egy fiatal szijgyártósegéd azonnali belépésre ajánkozik egy jobb szijgyártó mesterhez. **Eladó több ház** különböző utcákban, 745□-ól házhely parcellázva, továbbá egy vasaló- és fényezőgép, négy drb vaskályha, egy sport- és gyermekkocsi, egy új 9 fiókos íróasztal, bicikli, több hordó, üzleti fiókos állványok és különböző butorok eladók. — PIKING ügynök. — 2101

Sok évi irodai gyakorlattal bíró

tisztviselő

ki jól beszél szerbül, németül és magyarul, megfelelő állást keres. Cim a Torontál kiadóhivatalában

Orient Bioskop 1492-es kalauz

Szerdán, szept. 30-án, 5, 7 és 9 órakor

amerikai víg kalandorfilm 7 felvonásban. A főszerepben Amerika legjobb burleszk-színésze, John Hines.

Pénztárnyitás: d. e. 10-11/12-ig, d. u. 4-5-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10-11 óráig, d. u. 2 órakor.

Jön! A mecset titka. Jön!

Keresek megvételre

egy jókarban levő üzemenkés, négy kereken nyugvó

körfűrész

állvánnyal, motor nélkül
Bővebbet Pikingnél. — 2100

Üzlethelyiség

2106

a rom kath nagytemplom közvetlen közelében azonnal átadó, irodának is nagyon alkalmas.

Bővebbet a Braća Komlós cégnél Alekszandrova (fő) utca (volt „Globus”-helyiség.)

A legújabb

Vesta- varrógépek

12 havi részletfizetésre kaphatók

Jovanovity és Melenc

varrógép és technikai cikkek üzletében Velikibecskerek, Wilsonov trg (a „Szerpszka Krana”-kávéház mellett)

2-3 tanuló

szolid, megbízható helyen teljes ellátást nyerhet.

Cím: „BEGA” hirdető és közvetítő a főpostával szemben. — 2096

Egy fiatal, jó munkás,

borbélysegéd

azonnali belépésre kerestetik. 2109

„BEGA”-hirdető a főpostával szemben

Eladó:

1 drb hengerek (Ganz-gyártmány, 9. c sz.), 1 drb hengerek (Ganz-gyártm. 21. sz.), 2 drb hengerek (Ganz-gy. 11. a. sz.), 1 drb hengerek (Ganz-gyártm., 16 sz.), 1 drb gabonahegyező és hámozógép, 1 drb gabonatisztítógép, 2 drb lisztelbontógép, 4 drb vassztergapat, 1 drb századosmérleg, azonkívül 1 drb gőzlokomobil (Ganz-gyárt.) 1907. évről, 12 atm. kazánnyomással, 115-135 HP effektív teljesítőképességgel és 1 drb gőzgép kazánal együtt, 30-35 HP, 8 atm. kazánnyomással. — Érdeklődők forduljanak 2086

Bohn Testvérek gőztéglagyárához Vel. Kikindán.

Almát

— vagonkételekben szállít

Gyorgye Zs. Gyorgyevity kiviteli iroda

Beograd—Szava

Carinska u. 12. sz. — 2064 — Telefon 30-04.

Iskolahegedű, gordonka, fuvola

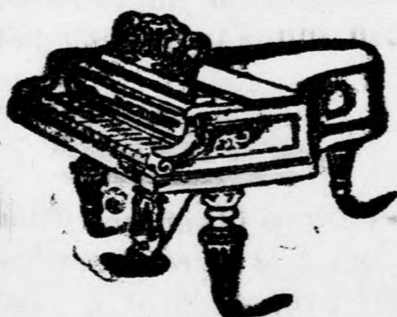
s az összes hangszerek, garantált minőség, olcsó árak. - Quint-tiszta friss hurok érkeztek.

1881

Lenhardt Antal

I. bányai hangszerkészítő- és zongoraterme Velikibecskerek.

Elsőrendű bécsi zongorák: Lauberger & Gloss, I. Produktiv, Wirth, Stingl, Lunner, Hoffmann gyártmányok már 16 000 Din től, Pianinok 14.500-tól, Harmónium 4000-től. Javítások szakszerűen és lelkiismeretesen.

MÉSZ,

beocsini portlandcement,

alabastromgipsz, kavics, fedéllemez, elszigetelőlemez, chamottetégla, chamotteföld, karbid, surlahomok, cementlapok, márványlapok, lépcsők, csövek, vályuk, sirbekerítések, 2058 aszfaltozások legolcsóbban

Özv. Guttman Jakabné és Fiainál.

Meszet és portlandot olcsón. frankó minden állomásra!

96 %-os háromszor raffinált

la spiritusz 11. %-ként 12 Din

Egyes hordóvételnél is ugyanebben az árban kapható.

Megrendeléseket felvesz

Pillis Mór és Fia

kereskedelmi ügynökség és bizományi cég

Velikibecskerek, Miletityeva (Temesvári) u. 36. szám.

Telefon 190.

1889

Telefon 190.

Tüzelőanyagok napi árai

folyó évi október hó 1-jétől

Elsőrendű, száraz, pormentes bécsi diógázkosz 100 kg 80 dinár

Elsősosztályú bükkhasáb tűzifa egy öl 600 dinár míg a készlet tart. — Előjegyzéseket elfogad

Gergely Samu

tűzifa- és szénkereskedő
Telefon 246. — 2089

Cosulich Cine

hajóival Splitből indulhat

Délamerikába.

Vezérképviselőt SAS. részére J. B. Draskovity, Zagreb. 1089

Velikibecskereki fiók: Kralja Petra trg 4.